

**Anmälan mot teknik- och fastighetsnämnden i en kommun angående  
handläggningen av ett ärende om uppsättande av grind inom ett  
bostadsområde m.m.**

---

**Anmälan**

Bostadsrättsföreningen G., genom AA, framförde i en anmälan till JO klagomål mot teknik- och fastighetsnämnden i en kommun. Klagomålen framfördes i huvudsak under fem punkter i anmälan. Under den första punkten anförde föreningen att den begärt att få kopior av handlingar hos nämnden men att den endast fått kopior av vissa handlingar och inte fått något besked beträffande övriga handlingar. Under den fjärde punkten anförde föreningen bl.a. följande. I en skrivelse till nämnden begärde föreningen att en grind vid bostadsområdets infart skulle tas bort. Begäran bifölls inledningsvis men efter en utvärdering sattes grinden åter upp. Frågan om uppsättning av grind har hanterats av en tjänsteman. Beslutanderätten i detta ärende får inte delegeras enligt 6 kap. 34 § 3 kommunallagen (1991:900). Nämnden har hävdats att beslutanderätten i ärendet inte är delegerad eftersom det inte är ett nämndärende utan ett ärende i vilket ansvarig tjänsteman fattar verkställighetsbeslut.

Till anmälan var fogad en skrivelse den 25 april 2003 som föreningen skickat till teknik- och fastighetsnämnden samt den tekniske chefens svar den 14 maj 2003 på skrivelsen.

**Utredning**

Teknik- och fastighetsnämndens akt i ärendet hämtades in.

Anmälan remitterades till nämnden för utredning och yttrande över vad som framförts under första och fjärde punkten i anmälan. Teknik- och fastighetsnämnden översände, som sitt eget yttrande, ett yttrande den 13 oktober 2003 av kommunjuristen. I yttrandet anfördes bl.a. följande.

Utredningen har genomförts på så sätt att handlingarna i ärendet samt de lokala trafikföreskrifterna har gått igenom. Vidare har berörda tjänstemän intervjuats.

## Bakgrund

Inledningsvis kan nämnas att Teknik- och Fastighetsnämnden även är Trafiknämnd. Detta framgår av nämndens reglemente.

Ärendet gäller uppsättning av grind på en gång- och cykelväg i anslutning till det s.k. Gjuteriområdet. Grinden har satts upp för att förhindra okynnestråfik med bil på gång- och cykelvägen. Boende som har behov av att använda vägen för biltrafik vid t.ex. flyttning eller andra transporter har möjlighet att låsa upp grinden. Den i ärendet aktuella grinden sattes upp under 1998 efter åtskilliga klagomål på "onödig" bilkörning på gång- och cykelvägarna.

I skrivelse som inkom till nämnden den 25 april 2002 begärde föreningen att grinden i områdets östra del skulle tas bort. Skrivelsen besvarades genom en tjänstemannaskrivelse den 16 maj 2002, enligt vilken föreningens begäran avslogs. Av skrivelsen framgår att frågan diskuterats vid nämndens sammanträde den 15 maj 2002.

I början av år 2003 togs grinden bort "på försök", varefter Teknik o Fastighet (förvaltningen) den 9 april 2003 meddelade vissa boende på området att ärendet hade utvärderats och att grinden skulle sättas upp igen. Därvid användes följande formulering: "Beslut: Grinden skall sättas upp igen."

Den 15 april 2003 begärde föreningen att nämnden skulle överpröva beslutet samt besluta om inhibition. I skrivelse den 22 april 2003 avvisade nämndens ordförande föreningens begäran med hänvisning till att "det tjänstemannabeslut som fattats i ärendet är ett beslut om åtgärd i den löpande förvaltningen och därmed inget nämndsärende".

I skrivelse, som inkom till nämnden den 30 april 2003, begärde föreningen dels att få ut vissa handlingar, dels att få vissa besked i ärendet (bil. 1 till föreningens JO-anmälan).

I skrivelse den 14 maj 2003 svarade tekniske chefen på de frågor som ställts samt bifogade inkomna skrivelser i ärendet.

## Föreningens anmälan

### Punkt 1

Föreningen har under fyra punkter begärt utlämnande av allmänna handlingar. Till tekniske chefens svar har fogats de handlingar som inkommit i ärendet. De övriga handlingar som efterfrågas finns inte. Detta framgår dock inte av svaret. Däremot har förvaltningen uppgett att detta meddelats föreningen muntligt.

### Punkt 4

Denna punkt gäller beslutanderätten i det aktuella ärendet. Tekniske chefen har i sitt svar den 14 maj 2003 uppgett att beslutanderätten inte varit delegerad från nämnden "eftersom det inte är ett nämndsärende, utan ett ärende i vilket ansvarig tjänsteman fattar verkställighetsbeslut".

Av 6 kap. 33 § kommunallagen framgår att en nämnd får uppdra åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 34 §. I detta ärende har föreningen gjort gällande att 34 § p. 3 skulle vara tillämplig, dvs. att ärendet skulle röra myndighetsutövning mot enskilda samt vara av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Förvaltningens uppfattning att det aktuella beslutet att sätta upp grinden inte är något delegationsbeslut utan en rent verkställande åtgärd grundas på följande:

Enligt av Trafiknämnden beslutade lokala trafikföreskrifter för kommunen får motorfordon färdas på gång- och cykelvägar för bl.a. "avlämning eller avhämtning av sådant tungt eller skrymmande gods, som inte lämpligen kan bäras till eller från platsen". Vidare får fordon "som befordrar sjuk eller rörelsehindrad person" färdas på gång- och cykelvägar.

För att förhindra onödig biltrafik på den aktuella gång- och cykelvägen har den aktuella grinden satts upp efter beslut av den tjänsteman som har ansvaret för att

Trafiknämndens beslut verkställs. Då grinden är öppningsbar hindrar den inte trafikanterna från att använda vägen för biltrafik när ovan angivna situationer är för handen.

Då uppfattningen att beslutet inte är något delegationsbeslut vidhålls, saknas anledning att bemöta föreningens påstående att 6 kap. 34 § kommunallagen är tillämplig.

### **Sammanfattning**

Enligt min mening är föreningens kritik i de två punkter JO har anmodat nämnden att yttra sig över i stort sett obefogad. Vissa noteringar kan dock göras.

Som nämnts ovan borde det i samband med att allmänna handlingar i ärendet lämnades ut ha angetts i foljebrevet att vissa efterfrågade handlingar inte fanns. Detta besked har enligt uppgift dock lämnats muntligen till föreningen.

Vidare kan lämpligheten i att formulera ställningstagandet att sätta upp grinden som ett beslut ifrågasättas, inte minst mot bakgrund av att detta förefaller ha lett till missuppfattningar från föreningens sida.

När det gäller handläggningen av ärendet i övrigt anser jag att det inte finns anledning till kritik.

Bostadsrättsföreningen kommenterade remissvaret.

### **Bedömning**

#### **Utlämnande av handlingar**

Enligt 2 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen, TF, skall en allmän handling som får lämnas ut – som alltså inte omfattas av någon sekretessbestämmelse – på begäran genast eller så snart det är möjligt på stället utan avgift tillhandahållas den som önskar ta del av handlingen. Av 2 kap. 13 § TF framgår att den som önskar ta del av en allmän handling också har rätt att mot fastställd avgift få en avskrift eller en kopia av handlingen till den del den får lämnas ut. En begäran att få kopia av allmän handling skall behandlas skyndsamt.

Om en framställning om att få ta del av en handling inte kan tillmötesgå fullt ut, skall den som begär handlingen underrättas om detta. Han skall också enligt 15 kap. 6 § andra stycket sekretesslagen (1980:100) underrättas om att han kan begära att frågan hänskjuts till myndigheten och att ett beslut av myndigheten krävs för att ett avgörande skall kunna överklagas. Mot myndighetens avslagsbeslut får sökanden enligt 15 kap. 7 § sekretesslagen föra talan.

I en skrivelse som kom in till teknik- och fastighetsnämnden den 30 april 2003 begärde föreningen bl.a. att få kopior av vissa handlingar. Kopior av en del av de begärda handlingarna skickades till föreningen den 14 maj 2003 tillsammans med ett brev från den tekniske chefen. Jag delar nämndens uppfattning att det i brevet från den tekniske chefen borde ha angetts att övriga efterfrågade handlingar inte existerade.

#### **Förvaltningens beslut den 9 april 2003**

Teknik- och fastighetsnämnden har anfört att förvaltningens beslut den 9 april 2003 att sätta upp grinden inte är ett delegationsbeslut utan en rent verkställande åtgärd. Enligt nämnden är det beslutet om lokala trafikföreskrifter för kommunen som har verkställts genom förvaltningens beslut.

I förarbetena till kommunallagen (prop. 1990/91:117 s. 204) anges bl.a. följande.

Med beslut i delegeringsbestämmelserna avses endast beslut i kommunallagens mening. Kännetecknande för ett beslut är bl.a. att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden eller bedömningar.

I den kommunala förvaltningen vidtas dock också en mängd åtgärder som inte kan anses som beslut i lagens mening. Man talar om rent förberedande eller rent verkställande åtgärder. Några klassiska exempel på rent verkställande åtgärder är avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa och tilldelning av daghemsplats enligt en klar turordningsprincip. Det får alltså inte finnas utrymme för självständiga bedömningar. Sådan verksamhet ankommer normalt på de anställda. Rätten för de anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten skall kunna fungera.

Mot bakgrund av dessa uttalanden kan enligt min mening förvaltningens beslut den 9 april 2003 inte betraktas som ett rent verkställande av beslutet om lokala trafikföreskrifter. Förvaltningen har fattat sitt beslut efter en utvärdering och beslutet synes innehålla ett tydligt inslag av självständig prövning.

Beslutet borde därför ha fattats av någon till vilken nämnden hade delegerat beslutanderätten och beslutet borde ha anmälts till nämnden enligt 6 kap. 35 § kommunallagen.

Övrigt

Anmälan föranleder i övrigt inte något uttalande eller någon ytterligare åtgärd av mig.

Ärendet avslutas.